Lupa- ja valvontavirasto

Päätös
2.11.2026
LVV-U/ 139684/2026
Julkinen

Fortum Power and Heat Oy
Elisa Puuronen
elisa.puuronen@fortum.com

Tarkkailuohjelman hyväksyminen, Seitenoikean kalatien rakentaminen, Hyrynsalmi ja Ristijärvi

1 Asia

Päätös Seitenoikean vesivoimalaitoksen luonnonmukaisen ohitusuoman rakentamista koskevan tarkkailusuunnitelman hyväksymisestä.

2 Hakija

Fortum Power and Heat Oy

3 Asian vireille tulo

Fortum Power and Heat Oy on 14.10.2026 toimittanut Seitenoikean vesivoimalaitoksen luonnonmukaisen ohitusuoman rakentamista koskevan tarkkailusuunnitelman hyväksyttäväksi Lupa- ja valvontavirastoon.

4 Tarkkailua koskevat luvat

Seitenoikean vesivoimalaitoksen luonnonmukaisen ohitusuoman rakentamiselle Hyrynsalmen ja Ristijärven kuntien alueelle on myönnetty vesilain mukainen lupa päätöksellä 18.9.2026 (440/2026, LVV-U/19564/2026).

Lupamääräyksen 18 mukaan luvan saajan on tarkkailtava hankkeen vaikutuksia Seitenjärven ja Emäjoen tilaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. Yksityiskohtainen tarkkailusuunnitelma on toimitettava Lupa- ja valvontavirastoon valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi viimeistään kolme kuukautta ennen töihin ryhtymistä.

5 Lupa- ja valvontaviraston toimivalta

Valtion aluehallintouudistuksen myötä toimivaltainen valvontaviranomainen on vuoden 2026 alusta lähtien Lupa- ja valvontavirasto (laki Lupa- ja valvontavirastosta 530/2025).

Lupa- ja valvontaviraston myöntämän luvan (440/2026, LVV-U/19564/2026) lupamääräyksessä 18 on määrätty, että Luvanhaltijan on tarkkailtava hankkeen vaikutuksia Seitenjärven ja Emäjoen tilaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. Tarkkailusuunnitelma on

toimitettava valvontaviranomaiselle vähintään kolme kuukautta ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

6 Tarkkailusuunnitelma

Rakennustöiden aikaisten vaikutusten tarkkailu

Rakennustöiden aikaista vedenlaadun seurantaa tehdään neljällä havaintopisteellä. Tarkkailun taustapiste sijaitsee ruoppausalueen yläpuolella Seitenjärvessä. Ruoppausalueen alapuolella sijaitsee kolme havaintopistettä kaksi Seitenjärvessä (NP1 ja NP2) ja yksi voimalaitoksen alapuolella Emäjoessa (NP4).

Havaintopisteiltä mitataan ja analysoidaan seuraavat muuttujat: Kokonaissyvyys (m), Lämpötila (°C), Sähkönjohtavuus (mS/m), Kiintoaine (suodatinkoko 1,2 µm, mg/l), Kokonaisfosfori (µg/l), Fosfaattifosfori (µg/l), Kokonaistyppi (µg/l), Sameus (FNU).

Vesistötarkkailu aloitetaan ennakkotarkkailuna ennen rakennustöiden aloitusta. Töiden aikana vesistötarkkailua suoritetaan kuukausittain. Töiden valmistumisen jälkeen otetaan vesinäytteet tarkkailupisteiltä viikon kuluttua ja kuukauden kuluttua. Samentumista aiheuttavien työvaiheiden kuten ruoppauksen ja työpatojen rakentamisen ja purkamisen aikana vedenlaatua seurataan tihennetysti viikoittain seuraamalla veden sameutta ja kiintoainepitoisuutta tarkkailupisteillä.

Näytteiden lisäksi ruoppauksen ja muiden vesistötöiden aiheutuvan samentuman laajuutta Seitenjärvessä sekä patorakenteen alapuolella Emäjoessa seurataan samentumista aiheuttavien työvaiheiden aikana silmämääräisesti päivittäin. Työvaiheista pidetään työmaapäiväkirjaa ja silmämääräiset havainnot ja työkohteen sijainti merkitään työmaapäiväkirjaan ja karttaan. Samentuman seurannan yhteydessä dokumentoidaan myös muut mahdolliset poikkeavat ympäristöhavainnot, joilla saattaa olla merkitystä vesistön tilan tai työn ympäristövaikutusten arvioinnin kannalta. Havaintojen ajankohta, sijainti, luonne ja mahdolliset jatkotoimenpiteet kirjataan työmaapäiväkirjaan.

Tarkkailu rakennustöiden valmistumisen jälkeen

Töiden valmistumisen jälkeen vesistötarkkailua jatketaan pisteiltä NP1, NP2 ja NP4 yhden vuoden ajan (4 tarkkailukierrosta).

7 Asian käsittely

Lupa- ja valvontavirasto on katsonut, ettei asiassa ole ollut tarvetta pyytää lausuntoja eikä asiassa ei ole ollut tarpeen järjestää erillistä kuulemista.

Lupa- ja valvontavirasto

Päätös
2.11.2026
LVV-U/ 139684/2026
Julkinen

8 Lupa- ja valvontaviraston ratkaisu

Lupa- ja valvontavirasto hyväksyy esitetyn Seitenoikean vesivoimalaitoksen luonnonmukaisen ohitusuoman rakentamista koskevan tarkkailusuunnitelman.

Tarkkailun tulokset on toimitettava heti niiden valmistuttua Lupa- ja valvontavirastolle sekä Hyrynsalmen ja Ristijärven kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille. Tarkkailun tuloksista on laadittava yhteenveto, joka on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle sekä Hyrynsalmen ja Ristijärven kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille viimeistään 2 kk tarkkailun päättymisestä.

9 Ratkaisun perustelut

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että ehdotettu tarkkailusuunnitelma antaa ennalta arvioiden riittävän tiedon hankkeen vesistöön aiheutuvista vaikutuksista.

10 Tarkkailuohjelman voimassaolo ja muuttaminen

Päätös on voimassa toistaiseksi. Tarkkailupäätöstä voidaan muuttaa luvanhaltijan, Lupa- ja valvontaviraston, vesitaloustehtäviä tai kalataloustehtäviä hoitavan elinvoimakeskuksen, yleistä etua valvovan viranomaisen, kunnan tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta. Tarkkailusuunnitelman muutosehdotus tulee toimittaa kirjallisesti hyväksyttäväksi Lupa- ja valvontavirastolle.

11 Päätöksen täytäntöönpano

Lupa- ja valvontavirasto määrää päätöksen vesilain 15 luvun 9 §:n perusteella noudatettavaksi oikaisuvaatimuksesta ja muutoksenhausta huolimatta.

12 Sovelletut oikeusohjeet

Vesilaki (587/2011) 3 luku 12 §, 11 luku 22 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 (1177/2025)

13 Käsittelymaksu

249 euro (3 h x 83 €/h)

Maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) ja sen perusteella annetun valtioneuvoston asetuksen (1177/2025) Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 mukaisesti.

Lupa- ja valvontavirasto

Päätös
2.11.2026
LVV-U/ 139684/2026
Julkinen

Päätökseen liittyvän asian käsittelystä perittävä maksu määräytyy tuntiveloitushinnan perusteella (83 €/h). Tarkkailuohjelman käsittelyyn on kulunut 3 tuntia.

Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

14 Päätöksestä tiedottaminen

Päätös toimitetaan seuraaville tahoille:

Fortum Power and Heat Oy

Päätös toimitetaan tiedoksi seuraaville tahoille:

Ristijärven ja Hyrynsalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla päätöksen antopäivää seuraavasta arkipäivästä alkaen Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla sekä
Ristijärven ja Hyrynsalmen kuntien verkkosivuilla
Päätös ja kuulutus pidetään nähtävillä muutoksenhakuajan loppuun saakka.

15 Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus liitteineen on toimitettava Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi). Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä olevassa oikaisuvaatimusosoituksessa. Asian käsittelystä perittävään maksuun haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

16 Asiakirjan hyväksyntä

Päätöksen on esitellyt ympäristöasiantuntija Mika Pylvänäinen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Anne Polso. Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti viraston asiahallintojärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

17 Liitteet

Oikaisuvaatimusohje

Lupa- ja valvontavirasto
Postiosoite: PL 20, 13035 LVV
Puhelinvaihde: 0295 254 000
kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/139684/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/139684/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Polso Anne 03.11.2026 15:49

Esittelijä Pylvänäinen Mika 03.11.2026 15:41